



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 55/2022-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Miroslava Duriša a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou A | K | J | K s. r. o., Športová 2071/39, Nové Mesto nad Váhom, IČO 50 112 252, v mene ktorej koná advokát JUDr. Erik Magál, proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu č. k. 7 Tp 3/2020 z 25. októbra 2020 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Tost 30/2021 zo 6. júla 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. októbra 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na osobnú slobodu a bezpečnosť podľa čl. 9 ods. 1, 3 a 4 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „špecializovaný súd“) č. k. 7 Tp 3/2020 z 25. októbra 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie špecializovaného súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4 Tost 30/2021 zo 6. júla 2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Sťažovateľ je väzobne trestne stíhaný pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku (ďalej len „Trestný zákon“), zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Trestného zákona, pokračovací zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona v jednočinnom

súbehu s prečinom ohrozenia dôvernej skutočnosti a vyhradenej skutočnosti podľa § 353 ods. 1 Trestného zákona. Sťažovateľova väzba začala plynúť 22. októbra 2020. Dňa 20. apríla 2021 bola na sťažovateľa podaná obžaloba.

3. Napadnutým uznesením špecializovaného súdu bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b), c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení účinnom v danom čase (ďalej len „Trestný poriadok“) a zároveň nebol prijatý písomný sľub sťažovateľa podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, nebola prijatá ponúknutá peňažná záruka podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nebola jeho väzba nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu špecializovaného súdu. Najvyšší súd vydal napadnuté uznesenie na podklade záverov vyplývajúcich z nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 39/2021-45 z 22. júna 2021, ktorým ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 dohovoru uznesením najvyššieho súdu č. k. 4 Tost 44/2020 z 10. novembra 2020, toto uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Ústavný súd v bode 43 nálezu č. k. III. ÚS 39/2021-45 z 22. júna 2021 výslovne uviedol: „*Ústavný súd zároveň napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na nové konanie a rozhodnutie, v ktorom bude jeho povinnosťou poskytnúť sťažovateľovi adekvátnu súdnu ochranu a opätovne rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu č. k. 7Tp/3/2020 z 25. októbra 2020. Vzhľadom na povahu a účel konania bude najvyšší súd prirodzene musieť brať zreteľ aj na prípadnú zmenu skutočností relevantných pre jeho rozhodnutie, ku ktorej mohlo dôjsť v období po vydaní jeho predchádzajúceho rozhodnutia zo 10. novembra 2020, ktoré bolo ústavným súdom zrušené, a vychádzať zo stavu aktuálneho ku dňu jeho opätovného rozhodovania. Najvyšší súd sa teda neobmedzí na prieskum napadnutého uznesenia sudcu pre prípravné konanie v spätnej chronológii zodpovedajúcej času jeho vydania, ale komplexne preskúma aktuálnosť dôvodov väzby sťažovateľa v momente svojho rozhodovania, vychádzajúc z aktuálneho stavu veci (por. II. ÚS 428/2020 bod 129).*“

4. Ako ústavný súd zistil, v trestnej veci sťažovateľa bolo viacnásobne rozhodované o jeho zotrvaní v kolúzne a preventívnej väzbe podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Uznesením špecializovaného súdu č. k. 3 T 5/2021 z 11. mája 2021 v spojení s uznesením najvyššieho súdu č. k. 2 Tost 27/2021 z 18. mája 2021 bolo rozhodnuté o ponechaní sťažovateľa vo väzbe po podaní obžaloby. Uznesením špecializovaného súdu č. k. 3 T 5/2021 z 15. júla 2021 v spojení s uznesením najvyššieho súdu č. k. 5 Tost 40/2021 z 22. júla 2021 bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby doručená súdu 13. júla 2021. Uznesením špecializovaného súdu č. k. 3 T 5/2021 z 13. augusta 2021 v spojení s uznesením najvyššieho súdu č. k. 2 Tost 47/2021 z 26. augusta 2021 bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby doručená súdu 10. augusta 2021. Uznesením špecializovaného súdu č. k. 3 T 5/2021 z 3. septembra 2021 bolo rozhodnuté, že podľa § 567r ods. 2 Trestného poriadku sa lehota väzby sťažovateľa bude posudzovať podľa § 76 ods. 9 Trestného poriadku v znení účinnom od 15. augusta 2021, pričom toto uznesenie bolo uznesením najvyššieho súdu č. k. 5 Tost 52/2021 z 27. septembra 2021 zrušené a rozhodnuté, že sa menia dôvody väzby u sťažovateľa a ponecháva sa vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V trestnej veci bol 20. septembra 2021 vyhlásený

rozsudok, proti ktorému podali sťažovateľ a jeho manželka odvolanie a vec bola 2. decembra 2021 predložená najvyššiemu súdu na odvolacie konanie.

5. Z obsahu nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 39/2021-45 z 22. júna 2021 vyplýva, že bolo zrušené uznesenie najvyššieho súdu č. k. 4 Tost 44/2020 z 10. novembra 2020, ktorým najvyšší súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu špecializovaného súdu. Povinnosťou najvyššieho súdu bolo teda opätovne v sťažnostnom konaní rozhodnúť o sťažovateľom podanej sťažnosti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu špecializovaného súdu, ktorým bol sťažovateľ vzatý do kolúznej a preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti koncentruje svoju argumentáciu do niekoľkých rovín. V prvej rovine svojej argumentácie namieta neexistenciu ústavne konformného a zákonného právoplatného uznesenia o vzatí do väzby v základnej sedemmesačnej lehote väzby, čo má predstavovať neudržateľný stav porušujúci ním označené základné práva. Argumentuje tým, že v dôsledku nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 39/2021-45 z 22. júna 2021 (a vychádzajúc zo zákonného znenia § 362b Trestného poriadku) sa konanie o jeho väzbe vrátilo do stavu po vydaní napadnutého uznesenia špecializovaného súdu, teda do „štádia bezprostredne predchádzajúceho vydaniu uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4Tost 44/2020 z 10.novembra 2020 a teda do štádia pred právoplatným rozhodnutím o mojom vzatí do väzby.“. Podľa právneho názoru sťažovateľa „Je teda zrejmé, že až dňa 06.07.2021 nadobudlo právoplatnosť uznesenie sudkyne pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo dňa 25.10.2020, sp.zn. 7Tp/3/2020, na základe ktorého som bol vzatý do väzby. Základná sedemmesačná lehota väzby podľa § 76 ods. 2 Trestného poriadku pritom uplynula už dňa 22.05.2021. Uznesenie o mojom vzatí do väzby teda nadobudlo právoplatnosť až po uplynutí základnej sedemmesačnej lehoty väzby.“. Dôsledkom tohto postupu teda „aj uznesenie Špecializovaného trestného súdu o ponechaní vo väzbe po podaní obžaloby podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku zo dňa 11.05.2021, sp.zn. 3T/5/2021..., a naň nadväzujúce uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o zamietnutí sťažnosti zo dňa 18.05.2021, sp.zn. 2 Tost 27/2021 boli vydané na podklade nezákonného Uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Tost 44/2020 z 10.novembra 2020.“. Na podklade predostretej argumentácie v tejto časti podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ odvodzuje porušenie označených práv od porušenia § 76 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodu nerozhodnutia o jeho vzatí do väzby v rámci základnej sedemmesačnej lehoty väzby.

7. V druhej rovine svojej argumentácie sťažovateľ rozporuje dôvody väzby v napadnutom uznesení špecializovaného súdu (dôvody kolúznej, ako aj preventívnej väzby) a konštatuje, že dôvody väzby v ňom uvedené nie sú založené na konkrétnych skutočnostiach, ale na podklade abstraktnej úvahy, čo je v rozpore s judikatúrou ústavného súdu, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). V konkrétnostiach uvádza, že kategoricky nesúhlasí s nachádzaním dôvodu kolúznej a preventívnej väzby v skutočnosti, že zastával pozíciu špeciálneho prokurátora, teda vedúceho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“). Táto samotná skutočnosť by *argumentum ad absurdum* zakladala dôvody väzby u každého verejného činiteľa, čím by došlo aj k transformovaniu fakultatívneho

charakteru väzby u verejných činiteľov na obligatórny dôvod kolúznej a preventívnej väzby. Navyše tento argument súdu je zoslabený samotným vzdaním sa funkcie špeciálneho prokurátora sťažovateľom, ako aj dočasným pozastavením výkonu funkcie prokurátora na podklade rozhodnutia generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. k. X/2 Spr.: 290/20/1000-2 z 22. októbra 2020, v dôsledku čoho tak sťažovateľ stratil aj postavenie verejného činiteľa. Dôvody kolúznej väzby sú zoslabené aj verejným odsúdením jeho konania zo strany jeho bývalých podriadených, ako aj predstaviteľov verejnej moci a umocnené aj skutočnosťou vypočutia [REDAKOVANÉ]. Napokon sťažovateľ rozporoval aj závery špecializovaného súdu o dôvode páchania trestnej činnosti z dôvodu jeho obohacovania sa a zvyšovania si životnej úrovne.

8. Napokon sťažovateľ rozporoval dôvody kolúznej a preventívnej väzby tak, ako ich ustálil najvyšší súd v napadnutom uznesení. Vo všeobecnosti sťažovateľ považuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za „nedostatočne odôvodnené, pričom obsahuje nejasné, neurčité a nepreskúmateľné konštatovania. V dôsledku tejto skutočnosti sa Uznesenie o zamietnutí sťažnosti vyznačuje arbitrárnosťou a nepreskúmateľnosťou...“. V konkrétnostiach vo vzťahu k dôvodom kolúznej väzby sťažovateľa s poukazom na nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 33/2021 z 13. mája 2021 sťažovateľ považoval právny názor, podľa ktorého má spočívať dôvod kolúznej väzby v charaktere skutkov, pre ktoré je stíhaný, za neprípustný výklad § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ktorého aplikovaním „by bolo možné dospieť k absurdným záverom, podľa ktorých by dôvod väzby existoval pri určitých druhoch trestných činov vždy a to bez ohľadu na akékoľvek ďalšie okolnosti, ktoré by odôvodňovali neexistenciu dôvodu väzby.“. Okrem tejto skutočnosti sťažovateľ rozporoval aj právny názor najvyššieho súdu, ktorý nachádzal dôvod kolúznej väzby „nešpecifikovanými kontaktmi, ktoré by som údajne mohol využiť v prípade prepustenia na slobodu za účelom pôsobenia na subjekty, ktoré môžu mať vplyv na trestné konanie vedené proti mne. Z takéhoto konštatovania Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vôbec nevyplýva, o aké konkrétne kontakty má ísť. Zároveň pripustením tohto argumentu by opätovne došlo k absurdnej situácii, kedy by väzobný dôvod existoval prakticky u každého verejného činiteľa.“. V tejto súvislosti sťažovateľ zvýraznil, že prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry na jeho osobu podal 20. apríla 2021 obžalobu pre stíhanú trestnú činnosť, čo je dôkazom skončenia vyšetrovania a prípravného konania, v rámci ktorého bol vypočutý [REDAKOVANÉ], svedok [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], prokurátori a zamestnanci úradu špeciálnej prokuratúry, boli obstarané znalecké posudky a vo veci vystupuje v pozícii jediného obvineného zo stíhanej trestnej činnosti. Vzhľadom na ukončenie dokazovania v prípravnom konaní a s poukazom na nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 33/2021 z 13. mája 2021 a nález Ústavného súdu Českej republiky č. k. III. ÚS 240/1997 z 9. apríla 1998 sťažovateľ identifikoval dôvody zániku kolúznej väzby.

9. Sťažovateľ, vychádzajúc z nálezů ústavného súdu č. k. III. ÚS 33/2021 z 13. mája 2021, konštatuje, že preventívnu väzbu najvyšší súd v napadnutom uznesení opiera o charakter stíhanej trestnej činnosti (stíhanej trestnej činnosti v tomto konaní a stíhanej trestnej činnosti v iných konaniach), čo je neprípustné. Zdôraznil, že spáchanie skutkov kladených mu za vinu je naviazané na jeho predošlé postavenie špeciálneho prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry, pričom túto funkciu v čase vydania napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nezastáva a výkon funkcie prokurátora má dočasne pozastavený. Tieto skutočnosti majú podľa sťažovateľa priamy dopad aj na dôvody preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V tejto súvislosti sťažovateľ predložil ústavnému súdu na posúdenie viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, ako napr.

uznesenie č. k. 5 Tost 31/2021 zo 14. júna 2021 týkajúce sa riaditeľa Úradu inšpekčnej služby, uznesenie č. k. 1 Tošs 16/2009 z 18. júna 2009 týkajúce sa policajta a prokurátora a uznesenie č. k. 2 Tost 15/2021 z 29. marca 2021 týkajúce sa riaditeľa Slovenskej informačnej služby. Podľa sťažovateľa „Na uvedenú rozhodovaciu prax mal Najvyšší súd Slovenskej republiky prihliadať v kontexte zásady právnej istoty a v jej medziach zásady legitímnych očakávaní, ktoré predstavujú základné kritériá právneho štátu stanovené Benátskou komisiou. Pripomínam, že u verejných činiteľov (riaditeľ SIS, riaditeľ ÚIS, prokurátori a príslušníci PZ), ktorých sa týkali vyššie citované uznesenia senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, išlo o osoby, ktoré nepochybne disponovali vplyvom, osobnými kontaktmi a množstvom informácií (riaditeľ SIS mal v zmysle uznesenia o väzbe ovládať zásady konšpirácie). Pre úplnosť uvádzam, že v trestnej veci 5Tost/31/2021 bol riaditeľ ÚIS stíhaný pre korupčnú a inú trestnú činnosť, ktorej sa tento mal dopustiť opakovane, v dlhšom časovom období a za účelom dosahovania nelegálnych ziskov.“.

10. Na podklade uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„I. Špecializovaný trestný súd svojim uznesením zo dňa 25.10.2020, sp.zn. 7Tp/3/2020 porušil práva sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3, 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 9 ods. 1, 3, 4 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.

II. Uznesenie Špecializovaného trestného súdu zo dňa 25.10.2020, sp.zn. 7Tp/3/2020 sa zrušuje.

III. Najvyšší súd Slovenskej republiky svojim uznesením zo dňa 06.07.2021, sp.zn. 4 Tost/30/2021 porušil práva sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3, 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 9 ods. 1, 3, 4 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.

IV. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 06.07.2021, sp.zn. 4 Tost/30/2021 sa zrušuje.

V. Špecializovanému trestnému súdu sa prikazuje, aby sťažovateľa prepustil bezodkladne z väzby na slobodu.

VI. [REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 10.000,- €...

VII. Špecializovaný trestný súd a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinné spoločne a nerozdielne nahradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia...“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, práva na osobnú slobodu a bezpečnosť podľa čl. 9 ods. 1, 3 a 4 paktu a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru napadnutými uzneseniami.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti

navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu, resp. práva na osobnú slobodu a bezpečnosť podľa ústavy, paktu a dohovoru napadnutým uznesením špecializovaného súdu:

13. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

14. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

15. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu špecializovaného súdu riadny opravný prostriedok, a to sťažnosť podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku, o ktorej rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením. Pre rozhodnutie ústavného súdu v časti namietaného porušenia označených práv je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy, v dôsledku čoho ústavný súd odmieta ústavnú sťažnosť v tejto jej časti z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu, resp. práva na osobnú slobodu a bezpečnosť podľa ústavy, paktu a dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

16. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, II. ÚS 151/09, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021) vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou. V označených ustanoveniach ústavy sú obsiahnuté obdobné práva ako tie, ktoré vyplývajú z čl. 5 ods. 3 a 4 v nadväznosti na čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru a z čl. 9 ods. 1, 3 a 4 paktu. Celkovo teda možno konštatovať, že sťažovateľ označuje relevantné referenčné ustanovenia (vzhľadom na podstatu veci bez potreby bližšie sa venovať aktuálnosti uplatnenia porušenia ostatne označených odsekov príslušných článkov oboch dotknutých medzinárodných zmlúv).

17. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Teda úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd.

18. Do obsahu právomoci ústavného súdu však nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby a jej ďalšie trvanie. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usporiadaný na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021). Teda ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nekoná ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021).

19. Ústavný súd preto nemôže zasahovať do skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ak ich z ústavného hľadiska možno pokladať za akceptovateľné a udržateľné. Kasačnú intervenciu ústavného súdu by mohli vyprovokovať také prípadné rozhodnutia a postupy všeobecných súdov v rámci rozhodovania o väzbe, ktoré by v určitom štádiu trestného konania predstavovali zjavný

omyl či exces pri posudzovaní formálnych a materiálnych podmienok väzby, prípadne by boli iným evidentným popretím samotnej podstaty ochrany základných práv a slobôd. Z týchto hľadísk ústavný súd vychádzal aj v prejednávacom prípade.

20. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

III.3. Posúdenie veci:

21. V prvom rade podáva ústavný súd odpoveď na sťažovateľom nastolenú polemiku spočívajúcu v tom, že v dôsledku zrušenia uznesenia najvyššieho súdu č. k. 4 Tost 44/2020 z 10. novembra 2020 nálezom ústavného súdu č. k. III. ÚS 39/2021-45 z 22. júna 2021 a vydania ďalšieho uznesenia najvyššieho súdu č. k. 4 Tost 30/2021 zo 6. júla 2021 došlo k situácii, že uznesenie o vzatí do väzby „*nadobudlo právoplatnosť až po uplynutí základnej sedemmesačnej lehoty väzby.*“. Ústavný súd považuje sťažovateľom predostretú argumentáciu za nespôsobilú porušiť ním označené práva. Tento záver vyplýva z nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 39/2021-45 z 22. júna 2021 (vydaného už počas súdneho konania a po rozhodnutí súdu o ponechaní sťažovateľa vo väzbe po podaní obžaloby), keď bol v novom konaní najvyšší súd viazaný právnym názorom ústavného súdu spojeným s vrátením veci na ďalšie konanie podľa § 134 ods. 1, 2 zákona o ústavnom súde (vykonávajúceho čl. 127 ods. 2 ústavy), a to aj v konkretizovanom kontexte postupu podľa § 362b ods. 1 Trestného poriadku, ako to zodpovedá citácii uvedenej v bode 3 tohto odôvodnenia (ktorou bol, a to v časovej súslednosti opätovného rozhodovania, predurčený vecný prieskum napadnutého uznesenia špecializovaného súdu najvyšším súdom ako súdom sťažnostným). Nemožno teda uvedený záver rozporovať na báze § 76 ods. 2 Trestného poriadku (ako to čini sťažovateľ) oproti právnemu názoru ústavného súdu vyjadrenému v označenom kasačnom náleze. Nemôže mať takú ambíciu nielen sťažovateľ, ale ani aktuálne konajúci senát ústavného súdu, ktorý tú istú, ústavným súdom už preskúmanú, resp. právnym názorom ústavného súdu vyjadreným v skoršom rozhodnutí predurčenú okolnosť (prítomnú v tom istom konaní najvyššieho súdu a relevantnú pre jeho aktuálne ústavným súdom preskúmané rozhodnutie) nemôže svojím následným (teda týmto) rozhodnutím zmeniť [keďže by to vo vzťahu ku skoršiemu rozhodnutiu ústavného súdu obsahovo odporovalo § 55 písm. c) zákona o ústavnom súde]. Možno v línii takto určeného právneho názoru len dodať, že podľa § 185 ods. 6, § 83 ods. 3 Trestného poriadku sťažnosť proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie nemá odkladný účinok, a teda napadnuté uznesenie špecializovaného súdu bolo bez ohľadu zrušenie pôvodného uznesenia najvyššieho súdu z 10. novembra 2020 ústavným súdom stále vykonateľné (§ 184 ods. 2 Trestného poriadku). Napadnuté uznesenie špecializovaného súdu teda vyvolávalo právne účinky, a to aj v čase opätovného rozhodovania napadnutým uznesením najvyššieho súdu, keď zamietnutím sťažnosti sťažovateľa napadnuté uznesenie špecializovaného súdu nadobudlo aj právoplatnosť. Nenastala v dôsledku toho v priebehu konania situácia, v ktorej by väzba (v posudzovanom prípade z pohľadu vzatia do väzby) sťažovateľa nebola pokrytá právnymi účinkami rozhodnutia súdu, v čom je rozdiel oproti sankčnému mechanizmu podľa § 76

ods. 2 druhej vety a ods. 3 prvej vety *in fine* Trestného poriadku (ktorý sa týka rozhodovania o predĺžení lehoty väzby alebo rozhodovania o väzbe po podaní obžaloby, ktoré nebolo kasáciou ústavného súdu dotknuté, nie rozhodovania o vzatí do väzby). Možno v tejto súvislosti dodať, že lehota piatich pracovných dní podľa § 192 ods. 3 prvej vety Trestného poriadku má len poriadkový charakter bez sankcie prepustenia na slobodu v prípade jej prekročenia. Z uvedených dôvodov ústavný súd hodnotí sťažovateľom predostretú argumentáciu ako nespôsobilú naplniť naratív porušenia ním označených práv.

22. Vo vzťahu k dôvodnosti vzneseného obvinenia ako materiálnej podmienke väzby (v kontexte a línii aktualizáčného pohľadu kasačného nálezu ústavného súdu uvedeného v bode 3 tohto odôvodnenia) je zrejmé, že trestné konanie je vo fáze odvolacieho prieskumu po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku. Tým je ovplyvnené, resp. predurčené posudzovanie dotknutej otázky v tomto rozhodnutí, ak má byť rozhodovanie ústavného súdu reálne a materiálne podložené. Podozrenie zo spáchania trestnej činnosti je v súčasnosti podporované, aj keď neprávoplatným a nevykonateľným, ale už vyhláseným meritórnym rozhodnutím (odsudzujúcim rozsudkom) súdu. Tak ako oslobodzujúci rozsudok súdu prvého stupňa väzbu automaticky eliminuje aj v prípade odvolania podaného v neprospech obžalovaného (§ 79 ods. 2 posledná veta Trestného poriadku), sú, naopak, v prípade odsúdenia argumenty v prospech podozrenia zo spáchania trestného činu/uznania viny situované vo vyššej procesnej rovine generovanej vyhlásením a odôvodnením rozsudku (tu špecializovaného) súdu na základe dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Posúdenie oprávnenosti odsúdenia je v takom prípade už predovšetkým vecou odvolacieho súdu a ingerencia ústavného súdu týkajúca sa ústavnej udržateľnosti pretrvávania dôvodnosti podozrenia zo spáchania trestného činu v kontexte rozhodovania o väzbe je obmedzená.

23. Konkrétne vo vzťahu k aktuálnemu stavu konania špecializovaný súd rozsudkom č. k. 3 T 5/2021 z 20. septembra 2021 uznal sťažovateľa za vinného zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Trestného zákona, pokračovací zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ohrozenia dôvernej skutočnosti a vyhradenej skutočnosti podľa § 353 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 14 rokov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom strázenia a trest prepadnutia majetku. Konanie už prebieha v jeho odvolacej fáze, keď o podaných odvolaniach rozhodne najvyšší súd (bod 4 tohto odôvodnenia v jeho závere). Práve túto okolnosť považuje ústavný súd v kontexte predchádzajúceho bodu tohto odôvodnenia za dostatočný podklad pre ústavnú udržateľnosť záveru o dôvodnosti trestného stíhania sťažovateľa, nenahrádzajúc zároveň súd prvého stupňa a odvolací súd pri výkone ich pôsobnosti.

24. Vo vzťahu k dôvodu väzby sťažovateľa podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku je potrebné vychádzať opätovne v kontexte pokynov na aktualizáciu relevantného stavu uvedených pre nové rozhodovanie najvyššieho súdu v preskúmvanej veci v náleze ústavného súdu č. k. III. ÚS 39/2021-45 z 22. júna 2021 z toho, že účelom ústavnej sťažnosti je spochybníť dôvod kolúznejskej väzby u sťažovateľa s konkrétnym pre neho priaznivým výsledkom vyplývajúcim z tohto rozhodnutia ústavného súdu. Tomu zodpovedajúci účinok však už bol v medziobdobí po rozhodnutí napadnutým uznesením najvyššieho súdu vyvolaný uznesením najvyššieho súdu č. k. 5 Tost 52/2021 z 27. septembra 2021 (bod 4 tohto odôvodnenia), ktorým bolo rozhodnuté, že sa

menia dôvody väzby u sťažovateľa a tento sa ponecháva vo väzbe (len) z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Najvyšší súd v uznesení č. k. 5 Tost 52/2021 z 27. septembra 2021 v podstatnom vyjadril úvahu, podľa ktorej „*skončenie dokazovania a vyhlásenie odsudzujúceho rozsudku (hoci tento nenadobudol právoplatnosť) má bezpochyby vplyv na ďalšie trvanie dôvodov kolíznej väzby u obžalovaného, keďže je zrejmé, že naďalej neexistuje reálna obava, že by obžalovaný mohol ovplyvňovať svedkov alebo inak mariť objasňovanie skutočností dôležitých pre trestné stíhanie, tak ako to konštatovali súdy v predchádzajúcich rozhodnutiach o väzbe, a to aj vzhľadom na skutočnosť, že medzičasom nepristúpili žiadne iné okolnosti, ktoré by boli z hľadiska existencie obavy z kolíznych aktivít obžalovaného relevantné.*“. Ústavný súd taký procesný stav konštatuje v prospech ústavnej sťažnosti, v dôsledku čoho táto sťažnosť už v predmetnej časti nemá potenciál dosiahnuť ňou sledovaný výsledok (ktorý fakticky nastal) pozitívny pre sťažovateľa. To robí ďalší prieskum ústavného súdu vo vzťahu k otázke kolíznej väzby nadbytočným (dôvodom prebiehajúceho väzobného stíhania sťažovateľa, na rozdiel od preventívnej väzby kolúzna väzba už nie je a táto okolnosť určuje aktuálny prieskumný záber konania o ústavnej sťažnosti, ktorý z hľadiska zákonných dôvodov väzby pokrýva len preventívnu väzbu).

25. V rámci posúdenia dôvodov preventívnej väzby je východisková úvaha najvyššieho súdu v napadnutom uznesení, podľa ktorej „*Opodstatnenosť kolízneho a preventívneho dôvodu väzby potvrdzuje takisto skutočnosť, že obvinený je aktuálne stíhaný aj v iných trestných veciach a to pre obdobne závažné trestné činy ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. V nadväznosti na niektoré námietky obvineného Najvyšší súd dodáva, že pri rozhodovaní o väzbe môže súd riziko konania predpokladaného v § 71 ods. 1 písm. a) až c) Tr. por. len prognózovať a nie je nevyhnutné, aby k takému konaniu aj došlo, inak by väzba strácala svoj preventívny a zabezpečovací charakter (II. ÚS 67/2013). Zistenie dôvodov väzby sa preto nemôže viazať na istotu, ale len na stupeň pravdepodobnosti vyhodnotený pro futuro, že niektorý z väzobných dôvodov bude naplnený.*“.

26. Najvyšší súd teda v súvislosti s dôvodom preventívnej väzby poukázal na trestné stíhanie sťažovateľa aj v iných trestných veciach, a to pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 286 Trestného zákona a iné a pre zločin prijímania úplatu podľa § 329 ods. 1, 2 Trestného zákona. Zároveň ústavný súd akcentuje, že samotná stíhaná trestná činnosť v posudzovanej veci je založená taktiež na právnej kvalifikácii zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ohrozenia dôvernej skutočnosti a vyhradenej skutočnosti podľa § 353 ods. 1 Trestného zákona a zločinom prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Trestného zákona. Stíhanej trestnej činnosti sa mal sťažovateľ dopustiť piatimi skutkami. V sťažovateľovom prípade teda nejde o ojedinelý, obvinením a obžalobou predpokladaný prejav konfrontácie s normami trestného práva, ale o pomerne rozsiahlu trestnú činnosť, pre ktorú je trestne stíhaný.

27. Navyše uznesením špecializovaného súdu č. k. 3 T 5/2021 z 11. mája 2021 v spojení s uznesením najvyššieho súdu č. k. 2 Tost 27/2021 z 18. mája 2021 bolo rozhodnuté o ponechaní sťažovateľa vo väzbe po podaní obžaloby. Označené uznesenie najvyššieho súdu bolo predmetom prieskumu ústavného súdu, ktorý uznesením č. k. I. ÚS 459/2021-27 z 30. novembra 2021 ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú. K dôvodu preventívnej väzby ústavný

súd uviedol: „Pokiaľ ide o dôvody tzv. preventívnej väzby, najvyšší súd sa im venoval na s. 28 – 29 napadnutého uznesenia v nadväznosti na odôvodnenie špecializovaného súdu zo s. 8 – 9 jeho uznesenia. Všeobecné súdy v predmetnom ohľade medzi hlavnými argumentmi pre jej ďalšie trvanie upriamili pozornosť na osobu obvineného a funkciu, ktorú v čase stíhanej trestnej činnosti zastával, dobu trvania údajnej protiprávnej činnosti, motív a cieľ jeho konania, početnosť skutkov, ktoré sa sťažovateľovi kladú za vinu a ktoré mu mali prinášať aj nelegálne zisky. Pokiaľ všeobecné súdy dospeli k záveru, že i zánik funkcie špeciálneho prokurátora, ktorou argumentuje sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti, nemusí v okolnostiach prejednávanej veci stačiť na oslabenie obavy či už kolúzneho konania, prípadne z obavy z pokračovania v trestnej činnosti, tento záver možno v rámci už uvedených skutočností v tomto štádiu trestného konania hodnotiť ako ústavne udržateľný. Ústavný súd tak konštatuje, že napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov v tejto veci nepredstavujú takú interpretáciu a aplikáciu podústavného práva, ktorá by vybočovala z ústavno-konformného výkladu ústavných podmienok obmedzenia osobnej slobody väzbou.“.

28. Pokiaľ bola ústavným súdom preventívna väzba sťažovateľa odobrená ako ústavne udržateľná aj v štádiu po podaní obžaloby (keď musí byť odôvodnená naliehavejšie ako bezprostredne po vznesení obvinenia), platí taký záver (*a maiori ad minus*) aj pre rozhodovanie v naostatok popísanej situácii (prvotného vzatia do väzby), do ktorej vrátil ústavný súd svojím kasačným nálezom č. k. III. ÚS 39/2021-45 z 22. júna 2021 najvyšší súd, čoho vyústením je napadnuté uznesenie najvyššieho súdu. Pri aktuálnom rozhodovaní teda ústavný súd vychádzal z okolností uvedených v predchádzajúcom bode, pretože ak bola preventívna väzba ústavne udržateľná aj po podaní obžaloby, musela byť ústavne udržateľná aj pri rozhodovaní o vzatí do väzby, keďže je záver o dotknutom dôvode väzby v oboch prípadoch založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakej procesnoprávnej úprave (v opačnom prípade by došlo k negácii rozhodnutia ústavného súdu č. k. I. ÚS 459/2021-27 z 30. novembra 2021).

29. Na doplnenie spektra prezentovaných záverov slúži aj uznesenie najvyššieho súdu č. k. 5 Tost 52/2021 z 27. septembra 2021, ktorým bolo (už po vyhlásení rozsudku špecializovaného súdu) rozhodnuté, že sa menia dôvody väzby u sťažovateľa a ponecháva sa vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, a to s vecnou argumentáciou na podporu takého záveru o pretrvávajúcom dôvode väzby v zásade zodpovedajúcou bodom 25 až 27 tohto odôvodnenia.

30. V konečnom dôsledku pri vecnej logike posudzovania dôvodov väzby podľa aktuálneho stavu konania predurčeného právnym názorom ústavného súdu pre rozhodovanie napadnutým uznesením najvyššieho súdu (bod 3 tohto odôvodnenia) vzhľadom na povahu preventívnej väzby a okolnosti uvedené v bode 28 tohto odôvodnenia nie je dotknutý väzobný dôvod eliminovaný vyhlásením odsudzujúceho rozsudku, ale práve naopak. V skorších štádiách bola totiž obava z ďalšieho páchania trestnej činnosti (okrem paralelného vedenia ďalšieho trestného stíhania proti sťažovateľovi) podporovaná len dôvodnosťou vzneseného obvinenia podľa rozhodnutí o väzbe, kým aktuálne je už podporovaná rozhodnutím špecializovaného súdu (po dokazovaní vykonanom na hlavnom pojednávaní) vo veci samej, teda o spáchaní predmetných trestných činov sťažovateľom. Uvedené, samozrejme, neznamená, že odsudzujúci rozsudok musí v odvolacom konaní uspieť, avšak dôvodnosť pozbavenia osobnej slobody sa už približuje k posúdeniu oprávnenosti uznania viny nadriadeným (odvolacím) súdom, keďže také pozbavenie je založené aj na meritórnom rozhodnutí súdu prvého stupňa.

31. Tým sú v konzistentnej obsahovej línii rozhodovania ústavného súdu o väzbe v trestnej veci sťažovateľa zodpovedané i námietky týkajúce sa redukcie funkčného statusu sťažovateľa po vznesení obvinenia uvedené v bodoch 7 až 9 tohto odôvodnenia (aj keď argumentácii sťažovateľa zodpovedá medzitýmne vypustenie dôvodu kolúznej väzby najvyšším súdom, čo koreluje s už vykonaným dokazovaním v trestnom konaní vedenom proti sťažovateľovi oproti jeho možnému mareniu/ovplyvňovaniu).

32. Napokon pokiaľ ide o nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 33/2021 z 13. mája 2021, ktorý je citovaný a argumentačne sťažovateľom použitý s reprodukciou ústavnej sťažnosti v bodoch 8 a 9 tohto odôvodnenia, obsah tohto rozhodnutia je sťažovateľom ponímaný tak, ako to zodpovedá jeho procesnej pozícii v konaní. Vo vzťahu k dôvodu kolúznej väzby vzhľadom na závery uvedené v bode 24 konajúci senát upúšťa od bližšej polemiky so sťažovateľovou interpretáciou odôvodnenia dotknutého nálezu v tom zmysle, že charakter stíhanej trestnej činnosti, ak aj je podozrenie z nej dôvodné, v žiadnom prípade nemôže byť konaním alebo inou konkrétnou skutočnosťou, z ktorej vyplýva dôvodná obava zakladajúca dôvod väzby v niektorej z alternatív podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku. Len v základe a zo svojho uhla pohľadu uvádza, že záver o dôvode väzby pri zohľadnení dotknutej okolnosti (tak ako v ostatných prípadoch) nemôže byť automatický, ale vždy viazaný na konkrétne okolnosti prípadu a na obavu v jeho súvislostiach, a to vo vzťahu k podobe stíhaného skutku, nielen vo vzťahu k jeho právnej kvalifikácii samej osebe. Teda nie tak, že by „dôvod väzby existoval pri určitých druhoch trestných činov vždy, a to bez ohľadu na štádium trestného konania a bez ohľadu na to, že neexistujú žiadni svedkovia (napr. preto, lebo už boli vypočutí), voči ktorým by sa mohol sťažovateľ dopustiť kolúzneho správania“ (bod 42 označeného nálezu, ktorý zároveň pripúšťa vzhľadom na charakter trestnej činnosti vysoké riziko kolúzie pri organizovanej skupine). Uvedené neindikuje zásadný rozpor oboch takých ponímaní. Vo vzťahu k preventívnej väzbe (dôvod, ktorý je aj v preskúmvanej veci stále aktuálny) ústavný súd v sťažovateľom označenom náleze pripomína svoju judikatúru, podľa ktorej „ani druh, charakter, rozsah či závažnosť trestnej činnosti nemôžu byť dôvodom preventívnej väzby na účel § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pokiaľ nie je naplnená dispozícia tejto právnej normy.“ (bod 47). To je samozrejme z hľadiska potreby odôvodniť obavu z ďalšieho páchania trestnej činnosti nie všeobecne a abstraktne, ale vo vzťahu k okolnostiam posudzovanej veci (opäť bez aktuálnej prítomnosti obsahového rozporu).

33. Nad rámec uvedeného ústavný súd ešte podotýka, že zbavenie slobody sťažovateľa nemôže byť vnímané ako svojvoľné, ak vnútroštátny súd uviedol určité dôvody na pokračovanie väzby, iba ak by uvádzané dôvody boli mimoriadne lakonické a bez akéhokoľvek odkazu na ustanovenie zákona, ktoré by zbavenie sťažovateľa slobody dovoľovalo (pozri rozsudok ESĽP vo veci Khudoyorov v. Rusko z 8. 11. 2005, § 131 a § 157, porov. tiež rozsudok ESĽP vo veci Miminoshvili v. Rusko z 28. 6. 2011, § 69). Možno teda konštatovať, že najvyšší súd (aj v rámci aktualizujúcich záverov tohto rozhodnutia) sťažovateľovi dôvody jeho preventívnej väzby z hľadiska materiálnej interpretácie jej zákonných podmienok aj náležite vysvetlil. Týmto postupom najvyšší súd poskytol na dôvody väzby primeranú súdnu odpoveď („adequate judicial response“; rozsudok ESĽP vo veci Grauslys v. Litva z 10. 10. 2000).

34. Ústavný súd uzatvára, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z hľadiska posúdenia ústavnej udržateľnosti dôvodov väzby nepredstavuje takú interpretáciu a aplikáciu podústavného práva, ktorá by vybočovala z ústavno-konformného výkladu zákonných podmienok obmedzenia osobnej

slobody väzbou. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa konštatuje ústavný súd jej primárnu nedôvodnosť (nezistenie reálnej možnosti konštatovať porušenie sťažovateľom označených práv po prijatí veci na ďalšie konanie), a to aj vzhľadom na špecifiká časového posunu pri prieskume napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vo vzťahu k aktuálnym procesným reáliám.

35. V dôsledku uvedeného ústavný súd odmieta ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako celok ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

36. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľa už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. februára 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu